

ಶ್ರೀ ವಿ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಲಿಕ್ವರ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಗೆ ತಾವು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅಥವಾ ಮೂರುವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ? ಈ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಅನ್ನು ೧೯೭೭ನೇ ಇಸವಿಯ ಜೂನ್‌ವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ.—ಇದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿಂದ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಪರಮಾನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

Supply of Jowar Seed by Seed Growers in Mysore District.

121. SRI K. SIDDARAH (Santhamarahally).—Will the Minister for Agriculture be pleased to state.—

(a) the quantity of Jawa seed supplied by the seed Growers in Mysore district, during the last three years, i.e., 1973, 1974 and 1975 and their names and place of residence :

(b) whether any directions have been issued to such Seed Growers or Suppliers as well as the Certifying Officer when large percentage of failures in the germination of seeds is reported and when ?

SRI N. CHIKKE GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a)—

Name and Place of Residence	Hy. Jowar (in Qtls) supplied during		
	1973-74	1974-75	1975-76
1 P. Mahendra, Gundlupet Taluk	...	2-10	...
2 Rushabhendraswamy, Chamarajanagar Taluk	...	10-90	...
3 A. B. Siddappa, Nanjangud Taluk	...	6-94	...

(b) There were no complaints regarding the failure of germination of Jowar seeds supplied by the above parties, during the year 1973, 1974 and 1975.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರು ಯಾವ ಯಾವ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಊರುಗಳ ಹೆಸರು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಸೀಡ್ ಗ್ರೋಯರ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಬಂದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಯಾಯ ಸೀಡ್ ಗ್ರೋಯರ್ ಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಸೇಲ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಆ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಬಂದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆಯೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಸರ್ಟಿಫೈ ಸೀಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ದೂರು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ವೆರಿಫೈ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಗ್ರೋಯರ್ಸ್ ಏನಾದರೂ ಕೆಟ್ಟ ಬೀಜವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವು ಜರ್ಮಿನೇಷನ್ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಬೀಜದಲ್ಲಿ ಮಿಕ್ಸ್ಚರ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥಾದ್ದರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಷ್ಟೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮುಖಾಂತರ ಕನ್‌ಜೂಮರ್ಸ್‌ಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ, ಗ್ರೋಯರ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜದ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ದೂರು ಬಂದರೆ ಆ ಗ್ರೋಯರ್ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಲಭ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಸೀಡ್ ಗ್ರೋಯರ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮುಖಾಂತರ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಯಾರೋ ಕೆಲವರು ಸರ್ಟಿಫೈಯ್ಡ್ ಗ್ರೋಯರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಬತ್ತವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಟಿಫೈಯ್ಡ್ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸೀಡ್ ಗ್ರೋಯರ್ಸ್ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅನುಕೂಲತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಸಡಿಲವಾಗಿ ಗಿರತಕ್ಕೆ ಗೋಡಬೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಜಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ಬೀಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸತ್ತ ಹೋಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಜರ್ಮಿನೇಷನ್ ಆಗುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸ್ಟೋರ್ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡಿದ ಬೀಜಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೀಜಗಳು ಬೆರೆಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ರೈತರು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವು ಫರಿಯಾಗಿ ಜರ್ಮಿನೇಷನ್ ಆಗದೆ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆಗ್ರಿಕಲ್‌ಬರಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರಣವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗ್ರೋಯರ್ಸ್‌ಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ನಾನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜವಾರ್ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸೂಪ್ರಿವಿಜನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಫೀಸರು ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಟಿಫೈಯ್ಡ್ ಅಫೀಸರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಮತ್ತು ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ಹಾಗೂ ನಂಜನ ಗೂಡುತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸೀಡ್ ಗ್ರೋಯರ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಭಯ ಇರುತ್ತದೆ ಅವರು ಸರಿಯಾದ ಬೀಜವನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಏನಾದರೂ ದೂರು ಬಂದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೀಡ್ ಗ್ರೋಯರ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರ್ಮಿಲೋಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿಲ್ಲ.